

Editorial

Vážené čtenářky, vážení čtenáři časopisu Psychologie a její kontexty,

dostává se Vám do rukou první číslo ročníku 2025, které přináší tematicky pestrou skladbu příspěvků reflektujících aktuální společenské výzvy i nadčasové otázky psychologie. Také tentokrát propojujeme teoretické úvahy, empirická zjištění i odbornou recenzi publikace, jež může být inspirativní pro výzkumníky i praktiky. Pro rok 2025 to je jediné vydání. Ke dvěma číslům ročníku, jak bylo obvyklé, se vracíme v letošním roce, tedy 2026.

Číslo otevírá teoretická studie Aleše Neusara *Light Born of Darkness: On Darkness Therapy and Sustainable Change*. Autor se věnuje konceptu tzv. terapie tmou a zasazuje jej do širšího rámce úvah o osobnostní změně, sebereflexi a udržitelnosti psychologické transformace. Studie nabízí hlubší filozoficko-psychologickou reflexi významu tmy – nejen jako fyzikálního fenoménu, ale i jako existenciální zkušenosti – a tematizuje její potenciál v procesu osobního růstu.

V části výzkumných studií jsou zařazeny dva empirické příspěvky. Studie Aleny Slezákové, Tatiany Malatincové, Kataríny Millové a Andrease M. Kraffta *Demographic factors and structure of vaccination attitudes during the COVID-19 pandemic in the Czech Republic* se vrací k nedávné pandemické zkušenosti a analyzuje strukturu postojů k očkování v českém prostředí. Autoři se zaměřují na roli demografických faktorů a přispívají k porozumění tomu, jak se postoje k vakcinaci formují v kontextu společenské krize. Výsledky studie mají význam nejen pro psychologii zdraví, ale i pro oblast veřejné politiky a komunikace rizika.

Druhá výzkumná studie, jejíž autory jsou Tongping Yang a Chongzeng Bi, nese název *Cultural Identity and Materialism: The Mediating Role of Meaning in Life*. Autoři zkoumají vztah mezi kulturní identitou a materialismem a zaměřují se na roli smyslu života jako medující proměnné. Studie přináší podnětné poznatky o tom, jak kulturní zakotvení jednotlivce souvisí s hodnotovými orientacemi a prožíváním smysluplnosti, a otevírá prostor pro další výzkum na pomezí kulturní a pozitivní psychologie.

Číslo uzavírá recenze Evy Ballové Mikuškové publikace *Štatistika pre reprodukovateľný výskum v spoločenských vedách*. Recenze upozorňuje na aktuálnost tématu reprodukovatelnosti výzkumu a zdůrazňuje význam statistické gramotnosti a transparentních výzkumných postupů v společenskovědním kontextu. V době zvýšených nároků na kvalitu a otevřenost vědecké práce představuje tato publikace důležitý příspěvek do metodologické diskuse.

Těší nás, že i v tomto čísle jsou zastoupeny texty v angličtině, což přispívá k mezinárodní otevřenosti našeho časopisu a umožňuje širší sdílení odborných poznatků. Věříme, že předkládané příspěvky osloví odbornou veřejnost napříč různými oblastmi psychologie a podnítí další diskusi i výzkum.

Děkujeme autorům za jejich příspěvky a recenzentům za pečlivou a odpovědnou práci, bez níž by vydávání odborného periodika nebylo možné. Za redakci časopisu

doc. PhDr. František Baumgartner, CSc.
vedoucí redaktor

Mgr. et Mgr. Martina Friedlová, PhD.
výkonná redaktorka